

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Strategisk miljøvurdering Natura 2000-plan 2022-2027

Hesselø med omliggende stenrev
Natura 2000-område nr. 128
Habitatområde H112

November 2021

Udgiver: Miljøstyrelsen

Redaktion: Miljøstyrelsen Sjælland.

Forsidefoto:

Hesselø set fra luften

Fotograf: Peter Leth

ISBN: 978-87-7564-831-3

Indhold

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027	4
1.1 Ikke teknisk resumé.....	5
1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer	5
1.2.1 Anden lovgivning	6
1.2.2 Andre relevante planer	6
1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nul-alternativ	8
1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen.....	8
1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet	11
1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed.....	11
1.4.2 Befolkningen	11
1.4.3 Menneskets sundhed	12
1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer	12
1.4.5 Materielle goder og kulturarv	12
1.4.6 Landskab.....	13
1.4.7 Arter	13
1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater	13
1.5 Eksisterende miljøproblemer	13
1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området	14
1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål.....	15
1.7 Planens indvirkning på miljøet.....	15
1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet	18
1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg.....	19
1.10 Overvågning	20

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027

Den enkelte Natura 2000-plan er ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurderinger af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) underlagt krav om miljøvurdering. SMV rapporten skal indeholde oplysninger, der følger af lovens bilag 4.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem kommunale og andre ansvarlige myndigheders handleplaner, der har fokus på forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen. Der kan således ikke i forbindelse med den statslige plan foretages en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da de statslige Natura 2000-planer ikke fastlægger, hvor den konkrete indsats skal gennemføres.

Natura 2000-område nr. 128 Hesselø med omliggende stenrev er udpeget som habitatområde nr. 112 Hesselø med omliggende stenrev.

Området er ikke placeret nær den danske grænse, men på udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 112 findes spættet sæl og gråsæl. Spættet sæl tilhører Kattegatpopulationen, mens gråsæl i Kattegat både kan komme fra Nordsø- og Østersøpopulationen.

Natura 2000-planen bidrager til at sikre egnede levesteder for områdets arter. Særligt fokuseres på indsatser for gråsæl. Planen fokuserer desuden på, om der er behov for yderligere sikring mod forstyrrelser af havpattedyr, og Miljøstyrelsen reviderer bestemmelserne for vildtreservatet Hesselø. Dette er indsatser, der vurderes at kunne få en gavnlig effekt på begge sælarter både inden for og uden for Natura 2000-området.

Begge sælarter bevæger sig over store områder, der strækker sig ud over de danske grænser, og indsatserne vurderes derfor potentielt at kunne få en gavnlig effekt på spættet sæl og gråsæl i nabolandene, herunder i Natura 2000-områder med sælerne på udpegningsgrundlaget.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen består bl.a. af en fortsat vurdering af behovet for at fastsætte eventuel nødvendig regulering af fiskeri i Natura 2000-området. I dette område drejer det sig om fiskeriregulering på naturtypen sandbanke. Indførelse af eventuel fiskeriregulering på denne naturtype vurderes potentielt at kunne få en gavnlig effekt på hele det marine økosystem herunder på spættet sæl og gråsæl både inden for og uden for Natura 2000-området. Ligeledes vurderes regulering af fiskeri i området potentielt at få en gavnlig effekt på øvrige arter, som lever op til og i området.

Såfremt der vurderes behov for at fastsætte eventuel regulering af fiskeri skal denne regulering udformes som enten en national lovgivning og/eller en international regulering. Hvis der er tale om international regulering skal denne forhandles i en regional EU-proces med berørte medlemslande i overensstemmelse med bestemmelserne i EU's fælles fiskeripolitik.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen består desuden af tiltag i forhold til områdets terrestriske naturtyper. Det er bl.a. indsatser til sikring af hensigtsmæssig naturpleje i de lysåbne naturtyper, der bl.a. skal sikre områdets rigkær mod fortsat tilgroning med høje urter og vedplanter. Dette

vurderes udelukkende at påvirke lokalt. Det vurderes derfor, at Natura 2000-planen ikke har yderligere grænseoverskridende påvirkninger end de ovenfor beskrevne.

1.1 Ikke teknisk resumé

Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at arter, fugle og naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området på sigt opnår gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Derudover har de planlagte indsatser en positiv effekt for den øvrige natur, fugle og arter, der findes i området, og Natura 2000-planen medvirker således til at sikre den biologiske mangfoldighed generelt.

Natura 2000-planen for området beskriver et program for en plejeindsats, som skal medvirke til at sikre eksisterende beskyttede naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget. En realisering af indsatsprogrammet forventes ligeledes at have en positiv effekt for den øvrige natur og arter, der findes i området, herunder den §3-natur, der ikke er omfattet af habitatnatur.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen har fokus på at skabe større sammenhæng og robusthed i naturen og sikre en mere naturlig dynamik i områderne fx ved at sikre etablering og fastholdelse af pleje som græsning eller andre ekstensive driftsformer. Dette kan ske gennem eksisterende og kommende tilskudsordninger vedr. plejeindsatser. Indsatserne forventes at nedbringe truslen om tilgroning og ligeledes medvirke til at bekæmpe invasive arter samt hindre tilgroning af fortidsminder så som områdets fiskeboder. Det forventes desuden at bidrage til at skabe mulighed for mere spændende naturoplevelser.

Planen indeholder desuden en indsats om at sikre egnede levesteder for områdets arter, herunder en særlig indsats for gråsæl. Dette skal, sammen med en undersøgelse af behovet for yderligere sikring mod forstyrrelser af havpattedyr og en revidering af bestemmelserne for vildtreservatet i området, sikre en minimal forstyrrelse i sårbare perioder for sælerne. Dette kan have betydning for yderligere begrænsning af offentlighedens adgang herunder fritidssejlad.

Indsatser med at vurdere behovet for regulering af fiskeri og klapning i Natura 2000-området forventes at have en positiv effekt på havbundsforholdene i de marine naturtyper, og øge den marine biodiversitet, hvilket vil medføre forbedret fødegrundlag for områdets sæler og andre arter i området. En øget udbredelse af bundvegetation vil desuden kunne medvirke til binding af CO₂ i havet. Mål for forbedring af vandkvaliteten, fx i form af reducere af kvælstof og miljøfremmede stoffer, sikres gennem vandområdeplanlægningen, og forventes ligeledes at gavne dyr og planter tilknyttet rev og sandbanke, ligesom der forventes en positiv effekt i form af øget fødegrundlag for spættet sæl og gråsæl.

Natura 2000-planens gennemførelse vurderes at komplimentere og understøtte de eksisterende fredninger, vildtreservater, og andre igangværende plejeforanstaltninger i Natura 2000-området.

1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer

Indhold

Natura 2000-planen består af målsætninger for det enkelte Natura 2000-område og områdets udpegningsgrundlag, samt et indsatsprogram, der angiver retningslinjer for planens gennemførelse i planperioden 2022-2027. Målsætningerne består af overordnede målsætninger for hele Natura 2000-området samt konkrete målsætninger og afvejning af modstridende naturinteresser. Retningslinjerne om naturområdernes forvaltning i indsatsprogrammet, har både konkret og generel

karakter. Endelig indeholder Natura 2000-planen et oversigtsskema, der viser naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag.

Hovedformål

For området findes følgende overordnede målsætninger i forslag til Natura 2000-planen.

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Målet er:

- At områdets naturtyper i vidt omfang udgør et sammenhængende naturområde præget af især store arealer af marine naturtyper og kystnaturtyper, samt at der vil være en stor grad af naturlig dynamik mellem den marine natur og den kystnære natur på land.
- At området sikres som et godt levested for de større forekomster af spættet sæl og gråsæl.
- At arealet af naturtyperne sandbanke (1110), rev (1170), strandvold med flerårige urter (1220), strandeng (1330), grå/grøn klit (2130), surt overdrev (6230) og rigkær (7230) sikres opretholdt. Nævnte naturtyper har enten stærk ugunstig bevaringsstatus eller særlige forekomster i Danmark.
- At områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi og drift/pleje, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne. Den økologiske integritet i området sikres derudover ved god vandkvalitet gennem reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, hvilket reguleres gennem vandområdeplanerne.

1.2.1 Anden lovgivning

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne. Det vil sige, at alle myndigheder skal lægge Natura 2000-planen til grund i arealdrift på egne arealer, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt. Offentlige lodsejere er bundet af planens målsætninger og kan vælge at gennemføre disse direkte i egne drifts- og plejeplaner. På lovområder som f.eks. fiskeriloven og vildtforvaltningsloven, hvor staten er myndighed, kan der følges op med nationale strategier.

Natura 2000-planen tilsidesætter ikke øvrig lovgivning, og den indsats, som iværksættes for at sikre planens gennemførelse, skal have de fornødne tilladelser, dispensationer m.v., på grundlag af konsekvensvurderinger, hvor dette er nødvendigt i henhold til lovgivningen herom. I det omfang, indsatsen entydigt kan defineres som nødvendig for lokalitetens forvaltning, er en konsekvensvurdering efter habitatdirektivet ikke påkrævet, men der kan kræves tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning.

Der er ikke gennemført vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6.3 af de enkelte Natura 2000-planer, idet planer, som direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning, ikke er omfattet af kravet om screening og evt. konsekvensvurdering.

1.2.2 Andre relevante planer

Anden generations Natura 2000-planer for 2016-2021 blev vedtaget i april 2016, og de opfølgende kommunale handleplaner blev endeligt vedtaget i foråret 2017.

Første generations Natura 2000-planer (2010-2015) fastlagde rammerne for en række grundlæggende indsatser, som f.eks. rydninger, forbedrede hydrologiske forhold og iværksættelse af plejetiltag. Disse indsatser blev fastholdt og videreført i anden generations Natura 2000-planer (2016-2021). I tredje generation Natura 2000-planer igangsættes nye indsatser med særlig fokus på fortsat pleje til sikring af beskyttede naturtyper, fugle og arter, sikring af naturlig dynamik og større sammenhængende arealer fx udlægning af arealer til urørt skov, udtagning af lavbundsjord og ved at sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi.

Natura 2000-planer, som omfatter fredskovpligtige arealer, og dermed er omfattet af skovloven, skal revideres med 12 års mellemrum, jf. skovlovens § 16, stk. 2. Det betyder således, at Natura 2000 skovplanerne, som er en del af 1. generations Natura 2000-planer, er gældende fra 2010 til udgangen af 2021 og at der i forbindelse med udarbejdelse af tredje generations Natura 2000-planer, også vil ske en revision af den del af Natura 2000-planerne, som omfatter fredsskovpligtige arealer.

Vandområdeplaner og EU's havstrategi

N128 er beliggende i vandområdedistrikt Sjælland. Området ligger desuden i Havstrategidirektivets marin-atlantiske region. Vandområdets økologiske og kemiske tilstand fremgår af havstrategien og af vandområdeplanen for området.

For de Natura 2000-områder som også er omfattet af en vandområdeplan og Danmarks Havstrategi, er målsætninger og retningslinjer for indsatser om vandkvalitet, næringsstoffer, miljøfremmede stoffer, hydrologi og fysiske forhold samlet i vandområdeplanen og/eller i basisanalysen med tilhørende indsatskatalog og havstrategien. Disse mål og indsatser vil bidrage til at forbedre vandmiljøet og vandkvaliteten i Natura 2000-områderne og understøtte Natura 2000-planens målsætninger.

Landsplandirektiver og kommuneplaner

Natura 2000-områderne, der er udpeget i medfør af miljømålsloven, skal fremgå af landsplandirektiver og kommuneplaner. I henhold til Bekendtgørelse om planlægning nr. 1157 af 1. juli 2020, må kommuneplaner ikke stride mod en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven), en handleplan efter samme lovs § 46 a eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3, eller stride mod en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove. Af redegørelsen til planforslag, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for et Natura 2000-områdes forvaltning, skal jf. bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, indgå en vurdering af planforslagets virkninger på området under hensyn til områdets bevaringsmålsætninger.

Klimasikring

Regeringen har i december 2012 udgivet en handlingsplan for klimasikring af Danmark. Planen indeholder en lang række regeringsinitiativer, der skal medvirke til at skabe bedre rammer for klimatilpasningen lokalt. De enkelte kommuner har udarbejdet en klimatilpasningsplan. En vurdering af samspillet mellem den kommunale klimatilpasningsplan og Natura 2000-planen forudsætter kendskab til, hvor de forudsatte indsatser i Natura 2000-planen konkret vil blive gennemført sammenholdt med de indsatser, der skal gennemføres som led i klimatilpasningsplanen.

Kommunal klimatilpasningsplan

Såfremt konkrete projekter som led i den kommunale klimatilpasningsplan kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt, skal der gennemføres en konsekvensvurdering af projektet, inden det kan gennemføres. Dette gælder dog ikke, hvis

projektet gennemføres som led i Natura 2000-planen og dermed har som delformål at sikre, at naturtyper og arter opnår gunstig bevaringsstatus.

Natur- og Biodiversitetspakke

I december 2020 blev der indgået aftale om Natur- og biodiversitetspakken, som har til formål at fremme natur og biodiversitet i Danmark og bidrage til at bremse naturens tilbagegang. Natur- og biodiversitetspakken skal gennemføres i perioden 2021-2024. Med Natur- og Biodiversitetspakken er der bl.a. afsat midler til udpegnings af naturnationalparker, udlægning af urørt skov, forbedring af havmiljøet og udarbejdelse af strategi for forvaltning af truede arter.

Det fremgår af Lov om naturnationalparker, at ansøger, i forbindelse med ansøgningsfasen til etablering af naturnationalparken, skal udarbejde en projektbeskrivelse for etablering af naturnationalparken, samt en forvaltningsplan for området. Planen skal tage højde for internationale naturbeskyttelseshensyn, herunder skal det fremgå af redegørelsen, om forvaltningsplanens gennemførelse er afhængig af tilladelser, godkendelser eller dispensationer ligesom der skal indgå en beskrivelse af nuværende status for naturen i området. Forvaltningsplanen er tiltænkt at skulle sikre en vildere naturforvaltning, bl.a. i Natura 2000-områder. Det fremgår i den forbindelse af lov om naturnationalparker, at det forudsættes, at den vildere naturforvaltning er i overensstemmelse med bevaringsmålsætninger i Natura 2000-planen for berørte områder.

Forbud mod gødskning, sprøjtning og omlægning af §3-arealer

Pr. 1. juli 2022 træder et forbud mod sprøjtning, gødskning og omlægning af § 3-arealer i kraft. Forbuddet vil gælde alle arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2 og 3 og vil i praksis hovedsageligt have betydning for ferske enge og strandenge, hvor der i dag kan være en lovlig drift med sprøjtning, gødskning og/eller omlægning. For de øvrige § 3-beskyttede naturarealer gælder der som udgangspunkt allerede et sådant forbud. En delmængde af de § 3 strandenge kan også være kortlagt som habitatnatur, mens de ferske enge ikke har en tilsvarende habitatnaturtype. Lovændringen forventes at have en gavnlig synergieffekt på Natura 2000-områderne, herunder evt. fugle og arter på udpegningsgrundlaget, samt de kortlagte habitatnaturtyper, både i form af en direkte effekt på de kortlagte strandenge og indirekte ved at mindske eventuel randpåvirkning.

1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nulalternativ

I basisanalysen, der danner grundlag for Natura 2000-planen, er der foretaget en nærmere gennemgang af den nuværende naturtilstand i området.

1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen

Tilstanden for strandvold (1220) og grå/grøn klit (2130) er god på hele arealet, og der er kun registreret en mindre tilstedeværelse af invasive arter i form af rynket rose på grå/grøn klit.

Knap halvdelen af arealet med strandeng (1330) har god naturtilstand mens den anden halvdel har ringe naturtilstand. Andelen med ringe naturtilstand består primært af smalle tagrørsbestande langs kysten.

Kystklinten (1230) har moderat naturtilstand, og er præget af høj tilgroning med vedplanter og til dels høje urter/græsser bestående af trivielle arter.

Arealet med surt overdrev (6230) har god naturtilstand. Overdrevene har forholdsvis lav græs/urtevegetation, og et for naturtypen naturligt indslag af vedplanter.

Rigkærerne (7230) i området er små og har moderat naturtilstand, hvilket må tilskrives, at de er under tilgroning med høj græs/urtevegetation.

I området er der kortlagt 774 ha stenrev (1170). Det nordvestlige rev er det mest markante og stikker op over havoverfladen. Områdets stenrev breder sig fra overfladen og nogle steder helt ned til ca. 20 m's dybde, hvorefter bunden bliver til sandbund. Der er registreret et algedække på næsten 100 % på alle dybder, og en stor artsrigdom.

Områdets sandbanke (1110) er 632 ha, og domineret af sandbund med tomme skaller og skalrester af bl.a. molbøsters og nøddemuslinger.

Der er kortlagt 1 ha biogene rev (1170) i den nordvestligste del af området. På denne del af revet er der observeret en meget tæt forekomst af hestemuslinger.

Kystlaguner og strandsøer (1150). Der er kortlagt 2 forekomster af mindre strandsøer på områdets marine forland og yderligere 5 strandsøer oven for skrænten.

På Hesselø findes en af landets største forekomster af spættet sæl, der både yngler og fælder på nordvestrevet ved Hesselø. Revet fungerer som hvileplads året rundt. Forekomsten af spættet sæl ved Hesselø er forholdsvis stabil over de sidste 13 år. De fleste år siden 2006 har der opholdt sig mellem 1.200 og 1.400 spættede sæler på Hesselø. Den forholdsvis stabile forekomst på Hesselø kan være et udtryk for at sælerne også på og omkring Hesselø er ved at nå den økologiske bæreevne i området. Spættet sæl i området tilhører Kattegatpopulationen, som ifølge DCEs NOVANA-afrapportering har en positiv men stagnerende bestandsudvikling i perioden 2007-2018.

Gråsæl fælder regelmæssigt på Nordvestrevet ved Hesselø, der fungerer som hvileplads for arten. Den er registreret alle år siden 2007 med en fast lille forekomst på 1-3 fældende gråsæler. Det største antal på 3 individer er registreret i 2007 og 2008. Herefter er der hvert år registreret 1 eller 2 sæler. Gråsæl i Kattegat kan både komme fra Nordsø- og Østersøpopulationen. Bestandsudviklingen i begge populationer har ifølge DCEs NOVANA-afrapportering været positiv i de senere år.

En række naturtyper og levesteder for arter og fugle, som området er udpeget for at beskytte, kræver vedvarende drift for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus. Det gælder fx en række lysåbne naturtyper. Samtidig kræver andre naturtyper og levesteder i moderat til dårlig tilstand tiltag, der kan imødegå forringelse.

Hvis ikke indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for 3. planperiode realiseres, er der risiko for, at den gode naturtilstand på en stor andel af naturarealerne med grå/grøn klit, strandeng og surt overdrev ikke fastholdes. Der er ligeledes risiko for, at naturtilstanden ikke vil blive forbedret på rigkær, da der er behov for en fremadrettet indsats mod opvækst af vedplanter og høje urter, samt sikring af hensigtsmæssig drift generelt. Hvis planens indsats om sikring af større driftsenheder udebliver, er der ligeledes risiko for, at den positive effekt på områdets §3-natur, der ikke er omfattet af habitatnatur, vil udeblive.

Hvis ikke Natura 2000-planens indsats om regulering af fiskeri gennemføres, er der risiko for forstyrrelse af den marine naturtype sandbanke. Desuden vil en positiv afledt effekt i form af øget fødegrundlag for områdets sæler og øvrige arter, der bruger området, udeblive. Hvis ikke Natura 2000-planens indsats om revision af bestemmelserne for vildtreservatet Hesselø, vurdering af behov for yderligere sikring mod forstyrrelse af pattedyrs levesteder samt forbedring af levesteder for gråsæl iværksættes, er der risiko for, at bestandene af spættet sæl og gråsæl ikke sikres yderligere, og at bevaringsstatus for arterne forringes på biogeografisk niveau.

1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet

I dette afsnit beskrives de øvrige miljøforhold i og udenfor Natura 2000-området, der kan blive væsentligt berørt af Natura 2000-planen.

1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed

Natura 2000-planen medvirker generelt til at sikre, at flora, fauna og den biologiske mangfoldighed bevares og forbedres, idet planen medvirker til at skabe gunstige forhold for naturen. En realisering af Natura 2000-planens indsatsprogram forventes at bidrage til at sikre naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for området, samt generelt at bidrage til at sikre andre naturtyper og arter, der findes i området. Hermed forventes Natura 2000-planerne også at bidrage til at opnå biodiversitetskonventionens mål om at bevare den biologiske mangfoldighed, ligesom planen forventes at bidrage til at sikre levesteder for arter, der er beskyttet i medfør af generelle fredningsbestemmelser.

Natura 2000-planen indeholder indsatser, der skal sikre de marine naturtyper sandbanke (1110) og rev (1170), der er levested for bl.a. marine bunddyr og makroalger, som udgør fødegrundlaget for en lang række arter tilknyttet den marine del af habitatområdet. Forbedringen vil bl.a. ske som følge af arbejdet med at vurdere behovet for at fastsætte eventuel nødvendig regulering af fiskeri i Natura 2000-områder og opdatering af vejledninger vedrørende klappning i Natura 2000-områder. Desuden vil en revision af bestemmelserne for vildtreservatet Hesselø, og en vurdering af behov for yderligere sikring mod forstyrrelse af pattedyrs levesteder samt en indsats for forbedring af levesteder for gråsæl kunne medvirke til yderligere sikring af levesteder for både gråsæl og spættet sæl.

Natura 2000-planen indeholder desuden indsatser til opretholdelse eller genetablering af græsning eller andre ekstensive driftsformer samt fortsat indsats mod invasive arter på den terrestriske del af Natura 2000-området. Dette vil modvirke tilgroning med høje urter og vedplanter samt invasive arter, og sikre at vegetationen i højere grad præges af naturtype-karakteristiske arter samt andre planter og dyr, der trives med relativ lav og åben urtevegetation. Det vil generelt forbedre tilstanden af lysåbne naturtyper på udpegningsgrundlaget som rigkær (7230), samt opretholde den gode tilstand af grå/grøn klit (2130), strandeng (1330) og surt overdrev (6230). Ligesom planens indsats om sikring af større driftsenheder og dermed skabelse af naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets lysåbne natur samtidig vil sikre den § 3-beskyttede natur i området. Dette vurderes også at gælde for den del af områdets § 3-beskyttede overdrev og mose, der ikke er omfattet af Natura 2000-planen. Denne udvikling vil også kunne gavne arter, der ikke er på udpegningsgrundlaget for området, således fx bilag IV-arten grønbroget tudse, og bilag I-fuglene tejst og fjordterne, der yngler på øens uforstyrrede kyster. Området er ikke udpeget som fuglebeskyttelsesområde.

1.4.2 Befolkningen

Natura 2000-område N128 Hesselø med omliggende stenrev er beliggende i Halsnæs Kommune, der har et indbyggertal på 31.420.

Natura 2000-planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området. Sikringen af den eksisterende natur kan have betydning for den rekreative udnyttelse af området, idet der kan forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en plejeindsats, som fx vil kunne medføre en ændret drift på arealerne. Indsatsprogrammet vil samtidig give mulighed for mere spændende naturoplevelser.

Pleje af eksisterende natur vil ske efter aftaler mellem lodsejeren og handleplanmyndigheden.

Området er omfattet af fredning og vildtreservat, der sætter visse begrænsninger for færdsel i dele af området. Miljøstyrelsen gennemfører undersøgelser med henblik på afklaring af, om der er behov for efterfølgende revision af reservatbestemmelserne for vildtreservatet Hesselø på baggrund af områdets udpegning til sikring af levestederne for sæler. Dette kan have betydning for yderligere begrænsning af offentlighedens adgang.

1.4.3 Menneskets sundhed

Mange marine Natura 2000-områder udnyttes til rekreative aktiviteter som fritidssejlad, der bidrager til menneskets sundhed. Natura 2000-planen har til formål at sikre, at de beskyttede naturtyper og arter opnår gunstig naturtilstand på længere sigt, hvilket kun potentielt, undtagelsesvist og på mindre arealer vil kunne hindre den rekreative udnyttelse af områderne, der foregår i dag. Naturområder af god-høj kvalitet er af betydning for den rekreative udnyttelse af området og dermed menneskers sundhed.

Dette Natura 2000-område ligger meget isoleret og tilgængeligheden er vanskelig, så kun få bruger området rekreativt og får gavn af det i forhold til menneskets sundhed. Det er muligt for lystsejlere at sejle hen til reservatgrænsen. Planens indsatser om vurdering af behov for yderligere beskyttelse af sæler mod forstyrrelse samt revision af reservatbestemmelserne vil kunne få betydning for ændring i adgangen til mindre dele af området for lystsejlere.

Det vurderes således, at gennemførelsen af planen ikke vil være i modstrid med hensynene til menneskers sundhed, idet den rekreative udnyttelse i vidt omfang kan fortsætte, men at planen vil bidrage positivt til menneskers sundhed. Sikringen af den beskyttede natur vurderes i øvrigt ikke at have en sundhedsmæssig effekt.

1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer

Mulig fiskeriregulering i området kan forbedre havbundsforholdene i området. Som følge heraf vil der kunne ske en øget udbredelse af bundvegetation som ålegræs på sandbankerne. En potentiel forbedring af naturkvaliteten i det marine område, vil således kunne medvirke til binding af CO₂ i havet.

Natura 2000-planen rummer ikke indsatskrav for vandkvaliteten, da disse krav fastsættes i vandområdeplanerne. Det vurderes dog, at planens indsatser til sikring af den marine natur ligeledes vil bidrage til at opnå god miljøtilstand i det marine økosystem og en bedre balance af fødenettet. Dermed vil planen kunne påvirke havmiljøet positivt og bidrage til realisering af vandområdeplanerne, der sigter mod god miljøtilstand i de danske havområder.

Det vurderes i øvrigt, at Natura 2000-planens indsatser for forbedring og sikring af de beskyttede naturtyper og arter ikke har indflydelse på luftkvaliteten.

1.4.5 Materielle goder og kulturarv

Natura 2000-planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området. Sikring af den marine natur kan have betydning for muligheden for erhvervsfiskeri i området, som følge af

indsatsen om vurdering af behovet for yderligere fiskeriregulering. De endelige vurderinger af effekterne for fiskerierhvervet vil blive foretaget i forbindelse med national lovgivning af øvrig fiskeri.

Natura 2000-planens indsatser omfatter pleje af naturtyper, hvilket potentielt kan påvirke adgangen til og kvaliteten af kulturarv eller områder, som har betydning for lokalbefolkningen. I området findes tegn på gamle fiskeboder, som græsses af dyrene på øen. Planens indsatser ændrer ikke på dette forhold. Planens indsatser berører ikke områder omkring kirker eller mindesmærker.

1.4.6 Landskab

Natura 2000-området ligger i Kattegat ca. 30 km nord for Hundested og er primært karakteriseret ved det store marine areal med stenrev. Hesselø udgøres af en 20 m høj morænekold omgivet af en bræmme af storstenet marint forland, der er karakteriseret ved kystnaturtyperne strandvold med flerårige planter, strandeng og grå/grøn klit. Småholme og stenrev strækker sig som haler ud i havet mod nordvest og sydøst. Det nordvestlige rev stikker op af havet og er det mest markante. Det fungerer som hvileplads for en af landets største forekomster af spættet sæl, der yngler og fælder i området.

Sikring og forbedring af naturgrundlaget ved naturplejetiltag vil kunne øge landskabsværdien i området, idet et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper fastholdes og udbygges. Planen med dens indsatser vil kunne påvirke landskabet, hvis der fx foretages rydninger af opvækst på lysåben natur, så landskabet fremstår mere lysåbent. En realisering af planens indsatser om fiskeriregulering kan endvidere have en positiv effekt på den undersøiske landskabsværdi, idet der kan komme en øget udbredelse af ålegræs samt dyrelivet i tilknytning hertil.

1.4.7 Arter

Natura 2000-planens påvirkning af arter er behandlet under "Flora, fauna og biologisk mangfoldighed".

1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater

Farvandet og revene omkring Hesselø er fredet og omfattet af vildtreservat. Fredningen har til formål at beskytte områdets vildtlevende pattedyr og fugle. Der er adgangsforbud på revene i perioden, hvor spættet sæl yngler og fælder.

Natura 2000-planen indeholder indsatser, som kan påvirke områdets naturværdier og beskyttelsen af sæler positivt.

1.5 Eksisterende miljøproblemer

Truslerne mod naturværdierne og områdets udpegningsgrundlag er beskrevet i basisanalysen, der danner grundlag for udkast til Natura 2000-planen for området. Planens mål er at sikre udpegningsgrundlaget mod disse trusler herunder prioritering i tilfælde af modstridende naturinteresser.

Tilgroning:

De væsentligste registrerede trusler mod de lysåbne naturtyper i området er tilgroning med middelhøj eller høj græs/urtevegetation på en del af områdets strandeng og rigkær, samt tilgroning i vedplanter på kystklinten.

Tilgroning med høje urter, græsser og vedplanter forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den lavtvoksende og artsrige naturtype-karakteristiske vegetation erstattes af en mere artsfattig vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrencesterke arter.

Invasive arter:

Der er registreret et mindre indhold af invasive arter i områdets grå/grøn klit.

Invasive plantearter er ikke-hjemmehørende arter, der fortrænger naturlig vegetation. Forekomst af invasive arter er en trussel, fordi arterne breder sig hurtigt og udkonkurrerer de arter, der er karakteristiske for naturtyperne. Invasive arter er særlig et problem i kyst- og klitnaturtyperne samt på hederne.

Forstyrrelse:

Forstyrrelse i form af fiskeri og sejlads kan lokalt være en trussel for områdets sæler.

Trusler for marine naturtyper og havpattedyr:

Fiskeri med bundskrabende redskaber kan i området være en trussel for naturtypen sandbanke.

Mange af de marine naturtyper er påvirket af næringsstofbelastningen, hvor indsatser for denne påvirkning varetages i Vandområdeplanerne. Fiskeri med bundslæbende redskaber vurderes generelt at have en negativ påvirkning på havbundens tilstand, herunder på bundvegetationen og dyreliv. Fiskeri med ikke bundslæbende redskaber som fx med pelagiske trawl og not kan i sjældne tilfælde have bifangster af marine havpattedyr.

1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området

I dette afsnit redegøres der for, om planen, med dens indsatser, potentielt vurderes at forværre eller afhjælpe ovennævnte trusler.

Natura 2000-planen indeholder indsatser om etablering og fastholdelse af pleje på de lysåbne naturtyper, og der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur. Disse indsatser forventes at nedbringe truslen om tilgroning og ligeledes medvirke til at bekæmpe de invasive arter inden for Natura 2000-området.

Planen indeholder desuden en indsats om at sikre egnede levesteder for områdets arter, herunder en særlig indsats for gråsæl. Dette skal, sammen med en undersøgelse af behovet for yderligere sikring mod forstyrrelser af havpattedyr og en revidering af bestemmelserne for vildtreservatet i området, sikre en minimal forstyrrelse i sårbare perioder for sælerne.

Næringsstofbelastningen af marine naturtyper håndteres gennem Vandområdeplanerne. Desuden fortsættes arbejdet med at vurdere behovet for at fastsætte en eventuel nødvendig regulering af fiskeri og klapning i Natura 2000-området til sikring af de marine naturtyper.

1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål

Danmark har tilsluttet sig en række internationale konventioner indeholdende miljøbeskyttelsesmål, hvis indhold i en lang række tilfælde er indarbejdet i lovgivningen. For EU- lovgivningen gælder generelt, at den er implementeret i dansk lovgivning. Danmark har bl.a. ratificeret Ramsarkonventionen og Biodiversitetskonventionen. Biodiversitetskonventionens formål er bl.a. at sikre, at den biologiske mangfoldighed bevares. Formålet med Ramsarkonventionen er at beskytte vådområder med en særlig betydning for fugle. Danmark har udpeget 28 Ramsarområder, der alle indgår i EU's fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområderne er dermed en del af det danske Natura 2000-netværk.

Planen er en udmøntning af EU's Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv implementeret i dansk lov via Miljømålsloven, lovbekendtgørelse nr. 119 af 26. januar 2017 med senere ændringer. Planen vil sikre, at areal og tilstand af kortlagte naturtyper og levesteder for omfattede arter ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter, hvilket er afspejlet i indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne for tredje planperiode.

1.7 Planens indvirkning på miljøet

Natura 2000-planens indsats vedrører hovedsageligt forbedring af allerede eksisterende og beskyttet natur, idet evt. forbedrede vandforhold for naturarealer og eventuel udtagning af kulstofholdige lavbundsjord har en positiv effekt på særligt biodiversitet, men også i forhold til vand- og klimamål.

I tabel 1 herunder er gennemgået planens sandsynlige indvirkning på en række faktorer ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021, bilag 4.

Der er indledningsvist i den strategiske miljøvurdering redegjort for planens indvirkning på miljøet over landegrænser.

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen påvirkning	Redegør for indvirkning
Flora, fauna og biologisk mangfoldighed	X		<p>Natura 2000-planen medvirker generelt til at sikre, at flora, fauna og biologiske mangfoldighed bevares og forbedres, idet planen medvirker til at skabe gunstige forhold for naturen.</p> <p>I Natura 2000-område N128, Hesselø og omliggende stenrev, vil planen medvirke til at sikre de marine naturtyper sandbanke (1110) og rev (1170), der er levested for en lang række bunddyr og makroalger. Således forbedres fødegrundlaget for en lang række arter tilknyttet den marine del af området. Realisering af planens indsatser med fiskeriregulering og opdatering af vejledninger vedrørende klapping vurderes at få en gavnlig effekt på hele det marine økosystem.</p> <p>Realisering af indsatser for forbedring af levesteder for gråsæl og revision af reservatbestemmelser samt vurdering af behov for yderligere sikring mod</p>

			<p>forstyrrelse af havpattedyrs levesteder vurderes at få en gavnlig effekt på levesteder for gråsæl og spættet sæl.</p> <p>Ligeledes vil planen medvirke til at sikre græsning eller andre ekstensive driftsformer samt fortsat indsats mod invasive arter på den terrestriske del af området. Dette vil generelt forbedre tilstanden af lysåbne naturtyper på udpegningsgrundlaget som rigkær (7230), samt opretholde den gode tilstand af grå/grøn klit (2130), strandeng (1330) og surt overdrev (6230) og derved skabe bedre betingelser for naturtypekarakteristiske arter samt andre tilknyttede planter og dyr. Realisering af planens indsats om sikring af større driftsenheder vil øge den naturmæssige robusthed og sammenhæng i områdets lysåbne natur og vil samtidig sikre den § 3-beskyttede natur i området. Dette vurderes også at gælde for den del af områdets § 3-beskyttede overdrev og moser, der ikke er omfattet af Natura 2000-planen. Planen vil ligeledes medvirke til at sikre levesteder for bilag IV-arten grønbroget tudse, og bilag I-fuglene tejst og fjordterne, der yngler på øens uforstyrrede kyster.</p>
Befolkningen	X		<p>Natura 2000-planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området. Sikringen af den eksisterende natur kan have betydning for den rekreative udnyttelse af området, idet der kan forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en plejeindsats, som fx vil kunne medføre en ændret drift på arealerne.</p> <p>Planen vurderes at bidrage til at sikre og forbedre naturgrundlaget, hvilket giver mulighed for mere spændende naturoplevelser.</p> <p>Pleje af eksisterende natur vil ske efter aftaler mellem lodsejeren og handleplanmyndigheden.</p> <p>Området er omfattet af fredning og vildtreservat, der sætter visse begrænsninger for færdsel i dele af området. Natura 2000-planen indebærer en revision af reservatbestemmelserne for vildtreservatet Hesselø. Dette kan have betydning for yderligere begrænsning af offentlighedens adgang.</p>
Menneskers sundhed	X		<p>Planen medvirker til at sikre, at de beskyttede naturtyper og arter opnår gunstig naturtilstand på længere sigt, hvilket kun potentielt, undtagelsesvist og på mindre arealer vil kunne hindre den</p>

			<p>rekreative udnyttelse af områderne, der foregår i dag. Naturområder af god-høj kvalitet er af betydning for den rekreative udnyttelse af området og dermed menneskers sundhed.</p> <p>Det vurderes, at gennemførelsen af planen ikke vil være i modstrid med hensynene til menneskers sundhed, men at planen vil bidrage positivt til menneskers sundhed. Sikringen af den beskyttede natur vurderes i øvrigt ikke at have en sundhedsmæssig effekt.</p>
Jordbund	X		Det vurderes, at en realisering af planens indsats med fiskeriregulering kan forbedre havbundsforholdene i området, med øget udbredelse af bundvegetation til følge.
Vand	X		Natura 2000-planen rummer ikke indsatskrav for vandkvaliteten, da disse krav fastsættes i vandområdeplanerne. Det vurderes dog, at planens indsatser til sikring af den marine natur ligeledes vil bidrage til at opnå god miljøtilstand i det marine økosystem og en bedre balance af fødenettet. Dermed vil planen kunne påvirke havmiljøet positivt og bidrage til realisering af vandområdeplanerne, der sigter mod god miljøtilstand i de danske havområder.
Luft		X	Det vurderes, at planens indsatser for forbedring og sikring af de beskyttede naturtyper og arter ikke vil have indflydelse på luftkvaliteten, fordi indsatserne ikke medfører emission af stoffer til luften.
Klimatiske faktorer	X		Det vurderes, at en realisering af planens indsats med fiskeriregulering kan forbedre udbredelsen af bundvegetation som ålegræs. Dette vil kunne medvirke til binding af CO ₂ i havet.
Materielle goder	X		Natura 2000-planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området. Sikring af den marine natur kan have betydning for muligheden for erhvervsfiskeri i området, som følge af indsatsen om vurdering af behovet for yderligere fiskeriregulering. De endelige vurderinger af effekterne for fiskerierhvervet vil blive foretaget i forbindelse med national lovgivning af øvrig fiskeri.
Landskab	X		Det vurderes, at sikring og forbedring af naturgrundlaget som følge af planens indsats med pleje og rydning af tilgroning i lysåbne naturtyper vil kunne øge landskabsværdien i området, idet et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper fastholdes og udbygges. Desuden kan en realisering af planens indsatser om fiskeriregulering med en øget udbredelse af

			bundvegetationen til følge, have en positiv effekt på den undersøiske landskabsværdi.
Kulturarv, herunder kirker, arkitektonisk arv og arkæologisk arv.	X		Natura 2000-planens indsatser kan medvirke til at hindre tilgroning af fortidsminder, og dermed medvirke til at sikre kulturarven. En realisering af planens indsatser vurderes ikke at påvirke adgang til områdets kulturarv. Planens indsatser berører ikke områder omkring kirker, mindesmærker eller yderligere kulturarv, hvorfor planen ikke vurderes at have en yderligere påvirkning af kulturarven, herunder den arkitektoniske og arkæologiske arv.
Arter	X		Der henvises til vurdering under "Flora, fauna og biologisk mangfoldighed".
Fredninger, Bekendtgørelsesfredninger og vildtreservater	X		Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for området vurderes ikke at stride imod områdets fredning og vildtreservat, som har til formål at sikre naturværdier og beskytte områdets pattedyr og fugle. Natura 2000-planen forventes at bidrage til dette.
Kumulative effekter	X		Natura 2000-planens formål er at sikre og forbedre naturkvaliteten af terrestriske og marine habitatnaturtyper og levesteder for marine pattedyr på områdets udpegningsgrundlag. En realisering af planens indsatsprogram vil kunne medvirke til en kumulativ positiv påvirkning i samspil med konkrete projekter. Med vandområdeplanerne og de tilhørende indsatsprogrammer gennemføres indsatser til sikring og forbedring af vandkvaliteten på det marine område. Disse indsatser bidrager tillige til at opfylde bevaringsmålsætningerne for marine arter og naturtyper i overensstemmelse med de bevaringsmålsætninger, der fremgår af Natura 2000-planen for området.

Tabel 1. Gennemgang af planens indvirkning på en række miljøforhold.

1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Planen har indvirkning på de faktorer, der er listet i tabel 1. Vedrørende modstridende naturinteresser følger prioriteringen Natura 2000-planens retningslinjer. For så vidt angår modstridende naturinteresser henvises til Natura 2000-planens afsnit 3.3. Se i øvrigt afsnit om grundlag for prioriteringer nedenfor.

Natura 2000-planen har fokus på sikring eller forbedring af den eksisterende udpegede natur i området. Planens indsatser vil potentielt kunne resultere i ændringer i områdets tilgængelighed for

befolkningen. Indsatser om pleje af eksisterende natur vil ske efter aftaler mellem lodsejeren og kommunerne og mod økonomisk kompensation via EU's landdistriktsprogram.

1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planerne udarbejdes som følge af habitatdirektivets artikel 6. stk. 1, som fastslår, at medlemsstaterne skal iværksætte de nødvendige bevaringsforanstaltninger, hvilket bl.a. kan indebære udarbejdelse af hensigtsmæssige forvaltningsplaner, som er specifikke for lokaliteterne eller integreret i andre udviklingsplaner, relevante retsakter, administrative bestemmelser eller aftaler. I Danmark udarbejdes Natura 2000-planer, som angiver overordnede og konkrete mål for lokaliteterne, indsatsprogram med retningslinjer og evt. mulighed for prioritere mellem forskellige naturtyper og levesteder for arter på udpegningsgrundlaget ved realisering af indsatsprogrammet.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem frivillige og lokale indsatser. Natura 2000-planen udarbejdes på baggrund af en basisanalyse, der bl.a. præsenterer data, redegør for relevante trusler og naturtilstanden. Natura 2000-planen danner efterfølgende grundlag for udarbejdelsen af en Natura 2000-handleplan. Natura 2000-handleplanen udarbejdes af kommunale og andre ansvarlige myndigheder, og har fokus på de forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen af indsatserne.

Der kan således ikke i forbindelse med Natura 2000-plan foretage en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da Natura 2000-planer ikke fastlægger hvor den konkrete indsats skal gennemføres. Miljøvurderingen er gennemført ud fra tilgængelig viden, bl.a. de oplysninger der fremgår af basisanalysen, udkast til Natura 2000-planen og det nationale overvågningsprogram, NOVANA.

I de seneste basisanalyser (offentliggjort juni 2020) redegøres der for relevante trusler, og dermed at der fortsat er behov for indsatser for at sikres den nuværende naturtilstand og på sigt opfylde habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivets mål. I tredje planperiode (2022-2027) er der fokus på at sikre mere naturlige processer og naturens robusthed bl.a. i form af sammenhængende arealer, udlæg af urørt skov og udtag af kulstofholdige lavbundsjord. Derudover er der fokus på sikring af den eksisterende natur og levesteder bl.a. ved at fortsætte plejen af plejekrævende arealer, bekæmpe invasive arter, afsøge behovet for at udlægge forstyrrelsesfrie zoner og afsøge behovet for fiskeriregulering.

For denne Natura 2000-plan gennemføres en lang række indsatser for at sikre de overordnede målsætninger. Overvejelserne har ført til, at der i Natura 2000-planen for N128 planlægges gennemført flere generelle indsatser for at sikre de lysåbne naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje, og der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur. Der arbejdes desuden for at sikre egnede levesteder for områdets arter. Sideløbende vil der ske en opdatering af vejledninger vedrørende klappning i Natura 2000-områder, ligesom arbejdet med at vurdere behovet for fastsættelse af eventuel nødvendig regulering af fiskeriet i området fortsættes.

Herudover vil de specifikke indsatser hjælpe til indfrielse af Natura 2000-planens målsætninger. Dette omfatter en indsats om forbedring af levestederne for gråsæl samt en revision af bestemmelserne for områdets vildtreservat for at vurdere behovet for bedre beskyttelse af områdets marine pattedyr.

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget og fremmer herved den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype, fugl eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper, fugle eller arter. For området er der foretaget følgende valg:

Prioriteringen af indsatser for naturtyper, fugle og arter beror på kendskab til forekomster, bestande og specifikke behov jf. basisanalysen for Natura 2000-området. Dertil er visse arter og naturtyper på forhånd prioriterede jf. EU's habitatdirektiv da de er af fællesskabsbetydning og har et særligt fokus. Der er ikke konstateret modstridende naturinteresser i området for så vidt angår områdets udpegningsgrundlag.

1.10 Overvågning

Resultatet af Natura 2000-indsatsen i forhold til udpegningsgrundlag og naturtilstanden bliver fulgt op på gennem det nationale overvågningsprogram, NOVANA, som Miljøministeriet er ansvarlig for. Desuden afrapporterer Danmark bevaringsstatus vedr. habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet til EU-kommissionen hvert 6 år.

Basisanalysen bygger på kortlægningsdata og udgør det nuværende vidensgrundlag om status for områdets udpegningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Basisanalysen gennemgår systematisk udpegningsgrundlaget med en beskrivelse af status for hver enkelt art, fugl og naturtype. Det er hensigten, at denne analyse opdateres i forbindelse med fremtidige planperioder.

Resume

Strategisk MiljøVurdering for forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for Hesselø med omliggende stenrev (nr. 128). Miljøvurderingen sammenfatter Natura 2000-planforslagets påvirkning af miljøet.

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk